

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 25 (3481) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Üdvözet Pannonhalmának

Meghatódva éjt ki a magyar Pannonhalmának nevét. Érti, hogy megszentelt föld, a hagyományok szentelték meg. E hagyományok szorosan összenőttek a magyar nemzet történelmével. Az ősi monostor majdnem annyi idős, mint a magyarság ebben az országban; hiszen még Géza fejedelem alapította az első pannonhalmi kolostort Szent Márton tiszteletére. Ősidőktől kezdve innen szárazzöldött szerte az országba a krisztusi fény, amely kereszténységet és kultúrát adott a nemzetnek.

Ha egy nemzet életét, fennmaradását a hatalmi erő mellett elsősorban a szellem ereje biztosítja, akkor Pannonhalmára úgy kell feltekintnünk, mint a nemzeti létünk zálogára és forrására. Történeiszteink megállapítják, hogy a magyarságot a kereszténység megmentette meg a pusztulástól. A magyar is eljutna elődei útján a történelem csepítő forrágatában, ha Krisztus hite nem ad új irányt és egységet neki. Ezt a hitet és a belőle sarjadó és táplálkozó keresztény kultúrát elsősorban a bencések élők a magyar nemzet Pannonhalmáról áradt a fény, amely világoztotta, erősítette és gyógyította a magyar életet.

A szülők nevelése meglátszik gyermekükön. A gyermek szüleinek nemesek testi életét örökli, hanem szellemiségük is átnevelődik az utódokra. A magyar kultúra bölcsőjénél a bencések állottak. Ők tanították királyainkat. Szent Istvánnak a mellette álló főpapság is tanácsadója volt. Ezek pedig abban az időben Szent Benedek egyszerű gyermek sorából kerültek a püspöki és érseki székre. A bencés szellem nyomait lehetetlen meg nem látnunk a magyar élet első elindulásánál ebben a hazában. Ha valaki ismeri Szent Benedek reguláját és elolvasa Szent István intelmeit, látnia kell, a Szent Benedek szellemének hatását szent királyunkra. Bencések tanították a népet a földművelésre, iparra. Királyaink állandóan tudatában voltak annak a nagy nemzeti munkának és szent hivatásnak, amelyet Pannonhalmánál közlő elinduló szervezők végeztek az országban. Már Szent István is kedvvel időzött a megszentelt falak között. Szent László pedig országgyűlést tartott itt. Kálmán király itt fogadta Bouillon Gottfriedet kereszties lovagjaival. Mindig a rágyakozás helye volt Pannonhalmán a magyarság számára. Ugy tért meg ide, mintha otthonába menne. Igaza is volt! A keresztény magyarság, a keresztény magyar kultúra szülőháza számunkra Pannonhalmán.

De nemesek volt, hanem most is sokak órhellyel vigyáz az ősi kolostor a magyar életre. Iskoláiban nevelődik a keresztény magyar vezető társadalom színe-java. A rend tagjai között mindig sok munkása volt a tudománynak és a magyar irodalomnak. Ne áttekintjük tudományos életünket, a legkülönbözőbb kulturális megnyilatkozásban, ma is a legnagyobbak között találkoznak Szent Benedek fiaival. Többen tanítanak közülük az egyetemeken, helyet foglalnak a Magyar Tudományos Akadémián és sok más tudományos intézményben. Köteteket lehetne írni a bencés rend érdemeiről a magyar történe-

Nyomást gyakorolnak a szövetségesek Törökországra, hogy a háborúban való részvételre rávegyék

Hoare angol nagykövet hosszasan tárgyalt Francoval a spanyol kérdéssről — Megakarja kimélni a Szentatya Rómát a hadműveletek és párharcok borzalmaitól

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): Isztanbulból jelenti a „Neue Zürcher Zeitung: A török nép egységes abban az ohajtásban, hogy ha csak lehetséges, kerüljék el a részvételt az ellenségeskedésben, ami a török városokat a légibombázás borzalmainak tenné ki. Ezen egyöntetűség mellett bizonyos lehangoltság is észlelhető a szövetségesek felé. Az az érzés alakult ki, hogy a szövetségesek nyomást gyakorolnak Törökországra, mert ezzel akarnak neki a háborus erőfeszítésben való tényleges részvételre módot nyújtani.

Zürichből jelentik (MTI): Londonból jelentik, hogy Hoare, angol nagykövet vasárnap hosszasan tárgyalt Franco államfővel. Hivatalos jelentés szerint a két ország között függőben lévő minden fontos kérdés tárgyalásra kerül. Diplomáciai körök azt hiszik, hogy az angol nagykövet Francoval szemben ugyanazon vádakak hangoztatta, melyeket az olajszállítás megszüntetéséről szóló hivatalos amerikai nyilatkozat is felhozott, mindenekelőtt súlyt helyezett azonban a Gibraltár területén folyó ellenséges kémkedésre.

Tetőpontot értek el a szövetségesek Németország elleni légitámadásai

Stockholmból jelentik: (B. T.) A lapok jelentése szerint az angol légierő hétfőn este ismét elküldte kötelékeit Berlin fölé, ahol bombázták a főváros néhány kerületét. A távbeszélő és táviróösszeköttetés Svédország és Berlin között néhány órát szünetelt.

Zürichből jelentik: (MTI) A Tat londoni tudósítója szerint az elmúlt hét végén a szövetségesek Németország elleni brit repülőterekről indított légitámadásai új tetőpontot értek el, annak elemlére, hogy ezalatt az idő alatt a földközi-tengeri légierőt, melyet röviddel ezelőtt helyeztek az olasz repülőterekre, teljes mértékben az olasz harc-téren foglalkoztatták. A tény, hogy a légihadjáratot ebben a hallatlan formában egymásután több napig teljes erővel folytathatták, valószínűvé teszi,

hogy a Nagybritanniában levő hadászati légierők az utóbbi hónapokban és hetekben ismét jelentősen megerősítették. Az amerikaiak legújabbban azt jelentették, remélik, hogy rövidesen minden egyes bombázóhoz két teljes létszámú személyzetet oszthatnak be, a légiháború jelen méreteiből arra lehet következtetni, hogy olyan fokot ért el, amelynél kedvező időjárásban a bombázást gyakorlatilag szüntelenül történhetik anélkül, hogy a bombázóegységeket teljesítőképeségben túlzott igényének kellené kitenni. Az amerikai nehézbombázók európai csoportjának parancsnoka azt mondta, hogy alkalmas időjárás esetén az amerikaiak egy hónapig naponta bombázhatnak teljes erejük egyharmadával.

Támadásra készülnek az angol- szászok a Via Appia melletti német állások ellen

Londonból jelentik: (B. T.) Az Exchange Telegraphé jelenti, Wilson tábornok főhadiszállásáról: Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy az amerikai csapatok az Anzio és Nettuno közötti hídfő-állásból támadni készülnek, Via Appia melletti német állások ellen. Szombat este élenk járőrsatározás kezdődött. A jelentésekből kitűnik, hogy a szövetsé-

gesek megszállottak két Mussolini alapította mintaközséget, amelyeket a németek valóságos erődítményekké alakítottak át. Minden házból, sőt még a szénaboglyakból is példátlan erősségű géppuskatűz zúdult a támadókra. A németek is súlyos veszteségeket szenvedtek, de mivel elegendő a tartalékuk, a veszteségeket azonnal pótolták.

nek közülük az egyetemeken, helyet foglalnak a Magyar Tudományos Akadémián és sok más tudományos intézményben. Köteteket lehetne írni a bencés rend érdemeiről a magyar történe-

lomban. Ennek az ősi szellemnek kíváló képviselőit fogadjuk most városunkban és az ő személyükben köszöntjük Pannonhalmát, a keresztény magyarság szülőotthonát. (V. J.)

Zürichből jelentik: (MTI) A Svájci Távirati Iroda jelenti Rómából: A háborús események következtében Róma helyzetében bekövetkezett változás élénken foglalkoztatja a Vatikánt. Illetékes hely szerint az elmúlt napokban a vatikáni államtitkár többször tanácskozott a diplomáciai testület tagjaival, elsősorban a hadviselőállamok képviselőivel. Feltételezhető, hogy a megbeszélések legfőbb tárgya Róma sorsa volt. Egyesek szerint a pápa azon fáradozik, hogy Rómát megőrizze a kereszténység és műveltség számára és az Örökvárost mind a katonai hadműveletektől, mind pedig a párharcok borzalmaitól megóvja.

Stockholmból jelentik (MTI): Az Egyesült Államok kormánya svájci közvetítéssel jegyzékkel juttatott el Tokióba. A jegyzékben tiltakozik amiatt, hogy a Fülöp-szigeten internált amerikai foglyokat rossz bánásmódban részesítik.

Mikolajczyk lengyel miniszter- elnök e hét végén utazik Newyorkba

Londonból jelentik (Bud. Tud.): Mikolajczyk, lengyel miniszterelnök a hét végén az Egyesült Államokba utazik. Roosevelttel és Hullal fog találkozni.

Stockholmból jelentik (MTI): A brit hírszolgálat szerint, a lengyel kormány menekült tanácsot létesít, amely együttműködik a Roosevelt által létrehozott menekültügyi bizottsággal. Az erre vonatkozó javaslatot a menekült lengyel államtanács hétfőn elfogadta.

Stockholmból jelentik (MTI): A brit hírszolgálat Ottavából jelenti, hogy Mackenzie King, kanadai miniszterelnök hétfőn kijelentette a kanadai képviselőházban, hogy sem Smuts tábornok, sem pedig Lord Halifax javaslatát nem támogatja, hogy a brit birodalom szilárd nemzeti tömböt létesítsen. Támogat ellenben minden együttműködésre irányuló törekvést, valamennyi békeszerető nemzettel. Kijelentette még, hogy Kanada az együttműködés gondolatát szolgálja minden nagy és kis nemzettel. Lord Halifaxnak Torontóban emondott beszédével nem foglalkozik, annyit azonban kijelenthet, hogy véleménye szerint Lord Halifax csak a maga nevében beszélt és nem a brit kormány nevében.

Megtalálta a rendőrség Bökfi Eszter muffját, selyemharisnyáját és alsóruháját

Terhelően vallanak az összes tanuk

Nagyvárad febr. 1. Hétfőn este a Casino-moziban elkövetett büntény nyomozásában valóban döntő fordulat állott be. A detektívek újból kimentek a helyszínre és újabb szemlét tartottak. A mozi külső részét kutatták át a legalaposabban. Mikor az emeleti ablakból lenéztek az épület mögött lévő kertre, az agyagos földön ruhaneműket vettek észre. Lementek a kertbe és ott megtalálták egy selyemharisnyát, egy zippzárás muffot Ezekbenholmikban Bökfi Eszter édesanyja halott kisleánya tulajdonát ismerte fel. Így tehát most már minden ruhadarabja megvan a halott Bökfi Eszternek, csak a cipője hiányzik.

Hétfőn este újból megkezdtek Fekete Béla kihallgatását és az újabb, most már megdönthetetlen bizonyítékok sulya alatt minden bizonynyal megvilágítja a bünténynek azokat a részeit is, amelyek eddig még nem álltak világosan a nyomozó hatóságok előtt.

Szombaton újból felborcították Bökfi Esztert

Fekete Béla legutóbbi vallomása és bizonyos tanuk kijelentései, valamint feljelentések és ezzel kapcsolatos feltevések szükségessé tették hogy Bökfi Esztert még egyszer felborcítsák. Különösen annak a körülménynek a megállapítására terjedt ki ez a boncolás, amelyet szombaton, a temetést megelőző napon hajtottak végre, hogy lehetséges-e, hogy Bökfi Esztert szívvelhűdés ölte meg, a szerencsétlen leány rendkívül ijedős természetű volt, a legkisebb ok is olyan ijedséget idézett elő nála, hogy majdnem eszméletét veszítette. Az újabb boncolás során még tüzetesebben megvizsgálták Bökfi Eszter szívét és megállapították hogy a szív teljesen egészséges és kizárt az az eshetőség, hogy szívvelhűdés ölte volna meg őt.

Kártérítési per a Casino mozgó ellen

A tragikus sorsú Bökfi Eszter édesapja, Bökfi Sándor megbízást adott két nagyváradai ügyvédnek, hogy indítson kártérítési pert a nagyváradai Casino-mozi korlátolt felelősségű társaság ellen. Százezer pengőt követel a mozitól azon a címen, hogy jegyszédőnek Fekete Béla személyében büntetett előéletű embert alkalmazott.

Értesülésünk szerint a két ügyvéd elvállalta a megbízást. Jogászköri körben a per máris élénk megvitatás tárgya. A kérdés magya ugyanis az, felelős-e valaki alkalmazottjának az üzlettel semmi összefüggésben nem álló tettéért és tiltja-e a törvény, hogy büntetett előéletű embert olyan alárendelt állásban, mint amilyen a jegyszédői, bármilyen cég alkalmazzon? A peresítés hivatalos illetékes fórum elé még nem került.

Hirdessen a Magyar Lapokban

gyűlnek, szaporodnak a terhelő tanuvallomások s ha a bűnjelket sikerül előkeríteni, Fekete Béla emlékezőtehetsége is megjavul.

A borzalmas büntetett vádolt ember még mindig a rendőri fogda lakója és az is marad e hét végéig, amikor 10 napos büntetése, amit be-

jelentetlen lakásáért kapott, véget ér. Ezután kísérik át az ügyészéi fegyházba.

A rendőrség a büntény felderítésével kapcsolatban szerdán hivatalos jelentést ad ki, amely valószínűleg több ismeretlen kérdésre választ ad.

Ertekezletet tartottak a fodrász díjszabás és osztályozás ügyében

Nagyvárad, febr. 1. Az új fodrászdíjszabás megállapításával kapcsolatban miniszteri rendelet az eddigi három osztály helyett, öt osztályt állít fel a borbélyok számára. Az értekezleten, amelyet az iparos érdekeltségek bevonásával ma délelőtt

tartott a polgármester, úgy döntöttek, hogy Nagyváradon a negyedik osztályba nem sorolnak egyetlen fodrászt sem, míg az ötödik osztályba csak a laktanyák és az intézetek fodrászait sorolják. Az új díjszabás február 10-én lép életbe.

Befejeződött a Társadalmi Egyesületek Együttműködése vezetőinek lillafüredi értekezlete

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter január 29—30. napjain országos értekezletre hívta Lillafüredre helyi megbízottait, valamint a Társadalmi Egyesületek Együttműködésének a vezetőit. A nagyfontosságú értekezleten a miniszter elnöklése alatt a legilletékesebb tényezők részletes, tárgyilagos tájékoztatást nyújtottak a háborús helyzetről, a magyarság eorsáról és kötelességéről. Lemertették továbbá a kormányt az az mélyreható gondoskodását is, amely az ország teljesítőképességének a lehe-

tőség határáig történő felfokozásával igyekezik a közszükségleti cikkek termelését és méltányos szétosztását biztosítani, amely intézkedés enyhítő hatása az elkövetkező hónapokban megnyugtató módon érezhető lesz.

Az értekezleten Nagyváradról dr. Tripsó Sándor a nemzetvédelmi propagandaminiszter helyi megbízottja, dr. Schriffert Béla a Társadalmi Egyesületek Együttműködésének elnöke és dr. Soltész Kálmán ügyvezetőtitkár vettek részt.

Művészi élmény volt Stefániai Imre és Lászlóffy Margit zongorahangversenye

A Nagyváradai Filharmóniai Társaság január 31-én este Stefániai Imre—Lászlóffy Margit hangversenyt rendezett a Református Kulturpalota nagytermében, amelyet az alkalom-Nagyvárad zeneértő közönsége. A műsoron Bach, Liszt, Granados, Ra-

vel, Saint-Sains és Chopin művei szerepeltek. Legnagyobb részét Stefániai két zongorára való átírásában. A két országos nevű zongoraművész ragyogó előadása magával ragadta a közönséget és lelkesen ünnepelték a kiváló művészeket.

FIGYELEM! FIGYELEM!

Elhasznált és hibás zománcedényeikért részben

ÚJ ZOMÁNCEDÉNYEKET KAP

Ezzel hazafias kötelességet is teljesít Hivatalos gyűjtő és elosztó

Ungvály és Nagy

háztartás cikkek kereskedése

Mussolini-tér 3. Telfon 33-31

A hősi halált haltak temetésére ingyen utazhatnak a hozzátartozók

A belügyminiszter egy régebbi rendeletében intézkedett, hogy a hősihalált haltak hozzátartozói részére, ha azok olyan szegénysorsúak, hogy a temetési helyére való utazáshoz szükséges viteldíjjal nem rendelkeznek, a szükséges összegeket a törvényhatóságok első tisztviselői előlegezzék. Ugyanezen rendelet intézkedett arról is, hogy a hozzátartozók kellő igazolása mellett, lakóhelyükre is ingyen utazhassanak vissza.

A Budapesti Közlöny szombati számában a belügyminiszter a kereskedelmi és közlekedési miniszter értesítése alapján közli, hogy a jövőben az illetékes hadikórház a visszautazáshoz szükséges igazolást külön e célra rendezett nyomtatványon adja és ennek az igazolásnak, valamint az odautazásra váltott teljes árú menetjegynek felmutatása mellett az illetők az államasutak vonalain díjmentesen utazhatnak vissza a kiindulási helyre.

Fűszerkereskedők nem árusíthatnak papír és írószert

Nagyvárad thj. város I. fokú iparhatósága az alábbi figyelmeztetést adta ki: Figyelmeztetem a fűszerkereskedőket, hogy fűszerkereskedésükre szóló iparjogszolgáltatásuk alapján papír és írószert árusításával ne foglalkozzanak, mert ez szigorú büntetés alá esik.

Ugyancsak figyelmeztetem a szarvas kereskedőket is, hogy bár részükre az egyszerűbb papír és írószert árusítása meg van engedve, azonban csak abban az időpontban, amikor a könyv- és papírkereskedők is nyitva tarthatnak, de amikor a könyv és papírkereskedések zárva vannak, ezeket az árucikkeket a szarvas üzletkben sem lehet kiszolgálni. Nagyvárad 1944. január 30. Dr. Károly s. k., th. tanácsnok, mint I. fokú iparhatóság.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei

Szerda d. u. 3 órakor szintén az Egy holdog pesti nyár van műsoron.

Az idény legnagyobb operett-szenzációja, az *Egy holdog pesti nyár* tölti be egész héten a színház műsorát, mely a bemutatón előadásán oly hatalmas és osztatlan sikert aratott a nagyváradai színpadon is. Gyönyörű kiállítás! Teljesen új diszkrét! Pompás toalettek! Szenzációs táncok. Minden száma egy-egy sláger. Rengeteg humor és kacagás. Az *Egy holdog pesti nyár* előadását mindenkinek meg kell néznie!

Előkézzületekben: *Homokpad.*

MŰSOR:

Kedden este 6 órakor: *Egy holdog pesti nyár.*

Szerdán délután 3 órakor: *Egy holdog pesti nyár.*

Szerdán este 6 órakor: *Egy holdog pesti nyár.*

Csütörtökön este 6 órakor: *Egy holdog pesti nyár.*

Pénteken este 6 órakor: *Egy holdog pesti nyár.*

Szombaton délután egyenyed 4 órakor: *Zsuzsó.*

Szombaton este 6 órakor: *Egy holdog pesti nyár.*

Visszaverték a németek a szovjet páncélosok és lövészhadosztályok nagy támadását Dnyepetrovsktól délnyugatra

Finn sajtóvélemény szerint a keleti arcvonal északi szakaszán a Narva-Pakov vonalon tartóztatják fel az oroszokat

Spanyolországot ugyanarra a sorsra akarják juttatni a szövetségesek, mint Argentínát

Berlin. (MTL.) A Német TI jelenti: A Basler Nachrichten londoni levelezője a következőket jelenti lapjának a Spanyolországban gyakorolt szövetséges nyomásról: a szövetségesek azt remélik, hogy Spanyolországot ugyanarra a sorsra juttathatják, mint Argentínát. Még nem lehet megállapítani, de joggal tehető fel, hogy mindkét esetben tervszerű eljárásról van szó.

Lisszabon. (MTL.) Mint a brit hírszolgálat jelenti, Alba herceg, Spanyolország londoni nagykövete hétfőn délután repülőgépen megérkezett Madridba.

Washington. (Bud. Tud.) Washingtoni tájékozott körökben kijelentik, hogyha a spanyol kormány nem tesz lépéseket teljes semlegességének bebizonyítására, akkor számolni kell valamennyi gazdasági kapcsolat megszüntetésével.

Stockholm. (MTL.) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálati iroda értesülése szerint Eden angol külügyminiszter az alsóház legközelebbi ülésének egyikén nyilatkozni fog a brit kormányának Spanyolországgal kapcsolatos magatartásáról. Londonban ugyancsak tudni vélik, hogy az angol külügyminiszter nyilatkozatában ki fog térni a Spanyolországba irányuló amerikai olajszállítmányok felfüggesztésének kérdésére is.

Változatlan hevességgel tartanak a kemény harcok az Ilmen-tó és a Finn-öböl között

Berlin. (MTL.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távírási Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: A szovjet Dnyepetrovsktól délnyugatra páncélosok és csatarepülőgépek támogatásával több lövész hadosztállal támadásra indult. A támadásokat egy betörési hely kivételével az ellenségnek nagy veszteséget okozva — visszavertük, de az egyetlen betörési helyen is ellentámadást indítottunk. Kirovográdtól északra sok ellenséges támadást visszavertünk. — Cserkaszitól délnyugatra tovább tartanak a harcok az ellenséges csapatokkal. Páncélosaink előretörései következtében a szovjet csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek. Pogrevisztától délre fekvő szakaszon a Huber tábornok vezetése alatt harcoló véderő-kötélek és SS-csapatok a légi erők támogatásával január folyamán több mint 10 szovjet hadosztályt és páncéloshadosztályt vertek szét. 6500 foglyot, 8.000-nél több halottat, 680 löveget, sok páncélos- és harcokost, továbbá 340 nehézgéppuskát és többszáz gépjárművet vesztett az ellenség ezen a szakaszon. Azonfelül sok egyéb nehéz harci anyagot elpusztítottunk vagy zsákmányoltunk. Különösen megállotta helyét a Bach tábornok vezetése alatt harcoló westfáliai 16. páncélos hadosztály és a Becke ezredes parancsnoksága alatt harcoló nehéz páncélos ezred. A Pripjet és a Berezina között visszavertük a szovjet valamennyi páncélossal támogatott áttörési kísérletét. Az Ilmen-tó és a Finn-öböl között csapataink újabb teret nyertek. Ezen a területen a kemény harcok változatlan hevességgel tartanak tovább. Kerbat tüzérsziszt Tigris páncélosával 25 ellenséges páncélost lőtt ki.

Nettunónál támadásra indultak az angoiszások

Délnyugatos részén Nettunónál az ellenség észak és északkelet felé nagyobb erőkkel támadásra indult. Ugyanakkor fokozta támadásait a déli szakaszon. Különösen Minturnó

és Cassinó környékén voltak heves harcok. Az ellenség elért eredményei csak csekélyek voltak, annál nagyobbak voltak veszteségei. Fő harci területekbe történt betörést kiküszöböltük, másutt még tart a harc. A harcokban 900 fogoly került kezünkbe. A Felsőolaszország elleni légitámadások az ellenségnek 18 gépébe ke-

Berlint támadták a brit bombázók

Tegnap északamerikai bombázó kötelékek Braunschweig területéig törtek előre. A bombázások következtében károk és a lakosság körében veszteségek voltak. Bár az elhárítási feladatok nehezek voltak, 26 ellenséges gépet lőttünk le, tulnyomórészt négy motoros bombázókat. Brit terrorbombázók tegnap este megtámadták a bi-

rodalmi fővárost. Súlyos károk keletkeztek szociális, kulturális, történelmi és egyéb intézményekben, valamint lakónegyedekben. A lakosságnak veszteségei voltak. Eddig beérkezett jelentések szerint 46 ellenséges gépet lőttünk le. Egyes zavaró gépek Nyugatnémetországra dobtak bombákat.

Helsinki. (MTL.) A finn sajtó aggodalom hangján ír a keleti arcvonal északi szakaszán lezajlott harci eseményekről. A Karjala című lap a Narva-Pskov vonalat jelöli meg, mint ahol a németek bizonyosan feltartóztatják a támadásokat.

Német tengeralattjárók sikeres működése

Tengeralattjáróink jó eredménnyel támadtak ellenséges hajókat, főként egy biztosított karavánt, amely Murmansk felé haladt. Elsüllyesztettek 7 szállítóhajót 35.000 tonnával, a kíséretből 10 rombolót és több más ki-

sérő járművet és partraszállítóhajót. Lelőttünk három repülőgépet. Számítani lehet arra, hogy több más romboló is elsüllyedt, de ezek elsüllyedését nem lehetett megfigyelni.

Nem avatkozik bele a Szovjet Jugoszlávia belső ügyeibe

Stockholm. (MTL.) Svenska Dagbladet londoni jelentése szerint a szovjet kormány ugyanakkor, amikor elutasította a kairói jugoszláv kormánynak a jugoszláv-orosz egyezmény megkötésére irányuló ajánlatát, azt is határozottan kijelentette, hogy nem avatkozik bele Jugoszlávia belső ügyeibe. Az orosz kormány azonban egyidejűleg aggodalmának adott kifejezést a kairói kormánynak az országa területén beállott fejlemények irányában tanúsított magatartás tekintetében.

Ankara-ból jelentik (MTL.): Strassburgban lengyel miniszter, aki Teheránban megbeszéléseket folytatott a perzsi lengyel menekültek ügyé-

ben, kijelentette, hogy a lengyel kormány mindent elkövetett, a lengyel-szovjet baráti kapcsolatokat újrafelvétele érdekében. Kifejezte azt a reményt, hogy a végső rendezés idején nem lesz eredménytelen az angolszász nemzetek közvetítése.

Bulgária megvédésének szükségességét hangoztatta a bolgár kormány és az ellenzék

A Budapesti Értesítő jelenti: A bolgár országgyűlés kétnapos ülészaka befejeződött. A légitámadások után tartott ülések a várakozásoknak megfelelően, mind a kormány-

nak, mind az ellenzéknek alkalmat nyújtottak, hogy az állapotokat ismertessék. Általában megállapítható, hogy a kormány és az ellenzék egyaránt az egyesített Bulgária megvédésének szükségességét hangoztatta, csak a módok tekintetében állnak fenn nézeteltérések. A bolgár kormány az említett cél elérését eddigi politikájának folytatásával látja biztosítottnak, az ellenzék a kormánypolitika módosítását, illetve kiegészítését találja szükségesnek.

Két napja heves harcok folynak Japán és szövetséges tengeri erők között

Tokió. (MTL.) A Német TI jelenti. A japán császári főhadiszállás közli, hogy január 30-ától heves harcok folynak Japán és szövetséges haditengerészeti erők között, melyek támadást kíséreltek meg a Marshol-szigetek ellen. Január 29-én Japán tengerészeti repülőgépek hatásos támadást intéztek Finshafen közelében egy ellenséges hajókaraván ellen. Más alakulatok a Markus-foknál Uj-Angliában támadtak katonai célpontokat.

Londonból jelentik: (MTL.) A Ny Daglight Allehanda londoni tudósítója szerint az angol hadihajókkal vitt olaszországi tüzérségi párbalyból úgy látszik, hogy a németeknek nagy parti ütegeik vannak.

A bolsevista veszély a pánszláv veszéllyel felerősödve jelentkezik

Ha az angolok balkáni partraszállásra szánják rá magukat, számolni kell azzal, hogy a Tito-bandák átkelnek a Dráván — Mondotta Imrédy Béla Kolozsvárott

Kolozsvárról jelentik: A Magyar Távírási Iroda jelenti: Imrédy Béla nyugalmazott miniszterelnök, a Magyar Megújulás Pártjának országos elnöke, vasárnap a párt kolozsvári klubhelyiségében beszédet mondott, amelyben többek között kijelentette, hogy az erdélyi magyarságban elevenen él a nemzet életét fenyegető veszély tudata, de egyben a helyzet állás szándéka is. A legnagyobb veszély keletről fenyeget bennünket: ez a bolsevista veszély, a pánszláv veszéllyel felerősödve jelentkezik. Veszélyes az a felfogás is, hogy a bolsevizmus nem jelent veszedelmet. Bár semmiféle veszélyt nem látunk — a háboru kimenetelét illetően —, de sor kerülhet rá, hogy nekünk is meg kell védenünk országunkat. A veszély nemcsak északkelet, hanem dél-, vagy délnyugat felől is jöhet. Előfordulhat, hogy az angolok balkáni partraszállásra szánják rá magukat és ebben az esetben számolni kell azzal is, hogy a Tito-bandák átkelnek a Dráván és behatolnak magyar területre. A belső veszéllyel szemben pedig a védekezés módja a nemzeti öntudatnak, a nemzeti céloknak világossá tétele: tisztességes gazdasági és szociális viszonyok teremtése. Lényeges, hogy egész közelmünkét úgy vivjuk meg, hogy a jehboldal erőt ne bénítsuk és együttesen tudjunk védekezni minden magyar emberrel. Végül azt mondotta, hogy Európában nem lesz béke addig, amíg a Kárpátmedence politikai egysége helyre nem áll. Ez nemcsak önmagunk marad, hanem európai érdek is.

Jakó Albert mélyhatású előadása az Erdélyi Ifjak Körében

(Nagyvárad.) Hétfőn este 7 órakor tartotta az Erdélyi Ifjak Köre szokásos vita-estjét. Soós Lajos köszöntötte Jakó Albert igazgatót és a Körben először megjelent Incze Gábor református lelkészt, majd Jakó Albert megtartotta nagyfontosságú és mélyhatású előadását.

Kifejtette a nemzetiségeknek a magyar nemzethez való viszonyát. Először a Szent Korona tanának fényében megmutatta, hogy Magyarország egységes föld, itt minden föld a Szent Korona tulajdona és annyiban tarthatja ki-ki jogosan birtokában, amennyiben méltóképpen viselkedik és szolgálja a magyar nemzet célkitűzéseit. Itt nem dönthet senki arról, hogy hova akar tartozni és itt egy nemzetiség sem követelhet magának olyan jogokat, amelyek a nemzet szuverenitása ellen vannak.

A továbbiakban ismertette azokat az adatokat, amelyek döntően bizonyítják, hogy Erdélyhez csupán a magyarnak lehet joga. Sajnos, nagyon sok magyar elrománosodott, amit bizonyít a görögkatolikus pápáság sematizmusa, amelyben 53 százaléka magyar nevet visel. De így van ez az iskolába járó román tanulókkal is.

Az értékes előadást nagy tetszés fogadta. Hozzászóltak Csapó Zoltán, Soós Lajos, Szabó Károly igazgató, Kecskés Balázs, Hetzi Hermann Ottó postatitkár, Dvorzsák Lajos és mások.

Jakó Albert válaszolt a felszólalásokra és megígérte, hogy folytatja a megkezdett előadást.

Virág Jeromos dr ismertette a kofozsvári találkozást, majd Soós Lajos bejelent, hogy a következő előadást András Ede énektanár tartja.

A Baross Szövetség közleménye

A Baross Szövetség Elnöksége ezúton értesíti a fűszer-, vegyeskereskedő szakosztály összes tagjait, hogy tekintettel arra, hogy ezen hét szerdáján ünnepván, emiatt a szakosztály ülése elmarad. Tehát a legközelebbi nagy szakosztály ülés folyó hó 9-én, a szokott időben fog megtartani. Már most kérjük az összes szakosztály tagjainkat, hogy ezen nagy szakosztályülésen saját érdekében mindenki multhatatlanul megjelenni szíveskedjen, mert igen sok és fontos ügy nyer addig elintézését, továbbiakban pedig megvitátás tárgyát. Kérjük az érdekeltek okvetlen megjelenését. Mindenki itt legyen! **Elnökség.**

Nem vezetik be a textilutalványt

Értesitem a város közönségét, hogy a közellátási ügyosztály textilanyag vásárlására szóló utalványt nem ad ki. Textil bármelyik kijelölt kereskedőnél a mindenkori készlethez mérten szerezhető be.

Akik valamely tisztviselői, vagy hadi üzemi munkásbeszerzési csoporthoz tartoznak, igényüket ott jelentésként be a csoport keretén belül — a rendelkezésre álló anyaghoz képest — lesznek kielégítve.

Munkásoknak juttatja a „Hangya” textil-árujának nagyrészét

Tisztultó közgyűlést tartottak a faipari munkások

Tegnap tartotta meg a Nemzeti Munkaközpont faipari csoportja évi közgyűlést Szabó József elnöke mellett, aki részletes jelentésben beszámolt a szakmai csoport egész évi munkájáról.

Slider Mihály titkári jelentéséből megállapítható volt, hogy a nehéz körülmények ellenére is a faipari csoport jelentős eredményeket ért el a munkásság javára. Több ízben sikerült munkabér kiegészítéseket eszközölni.

Szabó Béla az ellenőrző bizottság nevében tett jelentése után, Bodáts Gyula az Erdélyi Párt munkás szakosztályának titkára beszélt, megemlítve, hogy a mai magyar munkás már nem hajlandó a nemzetköziség útján járni, nincs szüksége egy tőle teljesen idegen faj eszméire, amely a munkásfelszabadítás jelszava alatt tulajdonképpen a zsidóságot akarja felszabadítani.

Ezután Szabó János képviselő, NMK

orsz. társelnök beszélt erélyes intézkedést kérve az áru felhabzsolók és fekete kereskedelem ellen. Beszámolt arról, hogy az építőmunkások küldöttsége sikerrel járt a város polgármesterénél, mert már meg is érkezett a polgármester rendelkezése, amely szerint a Hangyához érkezett textilanyagok 50 százalékát a munkásság között osztják szét a Nemzeti Munkaközpont útján.

Szabó János képviselő nagyhatású beszédét és eddigi munkálkodását a munkásság érdekében Szabó József elnök köszönte meg, amely után az új vezetőséget választotta meg a közgyűlés, amely szerint a következők kerültek be az új faipari vezetőségbe: Elnök: Szabó József, alelnök: Páll Ferenc, titkár: Slider Mihály, tagdíjkezelő: Fejős Mátyás, ellenőrök: Szabó Béla és Berecky Sándor.

A vezetőség megválasztása után Nagy István kerületi titkár üdvözölte a közgyűlést és az új vezetőséget.

Újból megállapították a hadisegélyek összegét

A kormány módosította a hadisegélyezésről szóló rendeletet.

Hadisegély ezután csak abban az esetben jár, ha a szolgálat egyhuzamban legalább 14 nap. A jövedelmi határok is módosulnak: havi 100 pengő helyett 120 pengő, 130 helyett 150 pengő és 180 helyett 220 pengő az új jövedelmi határ.

A hadisegély összege a szolgálat minden megkezdett naptári hónapjára a városokban a négy középiskolát végzett, vagy önálló iparos, illetve kereskedő bevonult felesége után, illetve első gyermeke után 72 pengő, a többi hozzátartozó után fejenként 30 pengő, a többi bevonult esetében 60, illetve 30 pengő.

A 12 ezernél nem nagyobb lélekszámú községekben ez az összeg 48

és 18, illetve 36 és 18 pengő, a 12 ezer lakosnál nagyobb lélekszámú községekben pedig 60 és 24, illetve 48 és 24 pengő.

Módosította a törvény a kisegítő szolgálatra bevonultak hozzátartozóinak hadisegélyezését is. Ez esetben is csak akkor jár hadisegély, ha a szolgálat legalább 14 napra terjed.

A jövedelmi határokat havi 80 pengőről 100-ra, illetve 100-ról 120-ra és 120-ról 140 pengőre emelték a különböző kategóriáknál. Városokban és községekben feleség után 36, többi hozzátartozó után 18 pengőt kapnak, míg a 12 ezer lakosnál nem nagyobb lélekszámú községekben 24, illetve 12, a 12 ezer lakosnál nagyobb lélekszámú községekben pedig 30, illetve 14 pengő jár.

Újabb faelosztás február 3-tól február 7-ig

Értesitem a város közönségét, hogy a fehér és rózsaszínű falappal rendelkezők az alant felsorolt kereskedőknél a falpra 100 kg. tűzfát és bármely szénkereskedőnél 50 kg. szénét szerezhetnek be.

Február hó 3-án:

Hangya faterlepen: Lakatos-u. 17-től végig, Koppány-u.

Dr. Grósz faterlepen: Ritoók Zsigmond-u. 1—41. hászámig.

Vlád faterlepen: Bém-u.

Kovács faterlepen: Jókai Mór-u.

Vitéz Tarr faterlepen: Holdvilág.

Dudák és Budai Tibor-utcák.

Csikós faterlepen: Gróf Csáky-utca

36-tól végig, Magyar-u. 1—25-ig.

Február hó 4-én:

Bihar faterlepen: Csengeri-u., Szta-rovcsky-utca.

Csikós faterlepen: Magyar-u. 29-től végig, Teleki-u. 1—38. hászámig.

Február hó 5-én:

Heiler faterlepen: Beöthy Ödön-utca 41-től végig, Csáky-utca 41-től 55-ig.

Február hó 7-én:

Heiler faterlepen: Szacsavay-u. 68-tól végig, Magyar-u. 26—28-ig.

Jelen hirdetésben meghirdetett tűzfamennyiséget február hó 5-én, akik 7-én kerülnek sorra, folyó hó 12-én, szombat délután 5 óráig vehetik át.

Megkezdik a februári zsirjegyek beváltását

Tudomására hozom a város közönségének, hogy február hó I. felére esedékes zsirjegyszelvények beváltása f. évi február hó 1-én a város egész területén megkezdődik.

A zsirjegyekre ez alkalommal 20 dkgr. ételolajat szolgáltatnak ki, a hatóságilag megállapított 5. P. 60 fillér legmagasabb áron.

Január hó 31-ik napja után, január hó II. felére érvényes, vagy korábbi zsirjegyek be nem válthatók, mert azokat a közellátási hivatal sem fogadja el elszámolásra a husiparosoktól.

A tolongás és ácsorgás felesleges, mert mindenki adagja biztosítva van.

Dr. Soós István s. k., polgármester.

Jelentkezzenek a zab- és árpaigénylők

Értesitem a város közönségét, hogy 1943 december 1-étől február hó 28-ig esedékes zab- és árpaigényléseket a Gabonaforgalmi Központ elbírált. Azok, akik a közellátási ügyosztálytól zabot és árpát igényeltek, az utalványok átvétele végett a következő sorrendben jelentkezhetnek:

Folyó hó 3-án, csütörtökön reggel 8—1 óráig A—K betűvel.

4-én, pénteken reggel 8—1 óráig L—R betűvel.

5-én, szombaton reggel 8—1 óráig S-től végig jelentkezzenek az igénylések átvétele végett. A marhalevelet mindenki hozza magával, mert ennek hiányában a közellátási ügyosztály I. számú szobája az utalványokat nem fogja kiadni. Határidő után a jelentkezők kérelmét a közellátási ügyosztály nem veszi figyelembe.

Dr. Soós István s. k., polgármester.

Az ál-cérnaellenőrök elvitték az aranygyűrűért vásárolt cernát

Különös esetről tett jelentést a debreceni rendőrségen Nagy Imre férfiazabóegéd, Huszár Gál-utca 48. szám alatti lakos.

Néhány nappal ezelőtt egy ismeretlen férfi megjelent Nagy Imre zabóegédnél s több gombolyag cernát kínált megvételre. A segéd kapva-kapott az alkalmon, de mivel nem volt pénze, hogy a cernát kifizesse, egy aranygyűrűt adott át a cernaügynöknek a cernaért.

Két nap múlva aztán két másik ismeretlen férfi kopogtatott be Nagy Imre lakására.

— Ugy hallottuk, hogy önnek nagyobb mennyiségű cernája van, — mondták.

— Igen, — felelte boldogan a segéd, — sikerült venni jó néhány gombolyagot.

— Szabad lesz megnéznünk? — kérdezték az ismeretlenek.

Nagy Imre készségesen meg is mutat-ta a cernákat, amiket az ismeretlenek nagybírtelen zsebre vettek.

— Ha nem tudná, cernaellenőrök vagyunk, s ezennel elkobozzuk az árut, — mondták s nyomban el is tűntek.

Mindaz olyan hírtelen jött, hogy csak távozásuk után ocsudott fel Nagy Imre s jött rá, hogy szélhámosokkal állott szemben néhány perccel ezelőtt.

A rendőrség most megindította a nyomozást a szélhámosok kézrekerítésére.

Nyereségrészesedés címen közel 4 millió pengővel tartoznak a közüzemek a városnak

Miért nem fizettek a közüzemek 1941 és 1942-ben nyereségrészesedést?

(Nagyvárad.) Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága január 31-én, délután 5 órai kezdettel, a városháza dísztermében, dr. Hlatky Endre főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatán 21 ügy szerepelt.

A közgyűlés a törvényhatósági kisgyűlés javaslatának megfelelően kimondotta, hogy a buzakölesön kötvényekből összesen 1250 métermáza buzának megfelelően, 50.000 pengő névértékű kötvényt jegyez és pedig 25.000 pengő névértékben a város háztartásának költségvetése, míg 25.000 pengő névértékben a város közüzemének költségvetése terhére. A közgyűlés e határozata azonnal végrehajtandó, annál is inkább, mert a város háztartási és közüzemi költségvetéseit felülvizsgáló minisz-

terközi bizottság a buzakölesönkötvény jegyzéséhez hozzájárult és annak fedezetét a polgármester javaslata alapján a költségvetésekben előirányozta.

Kimondotta a közgyűlés, hogy a gr. Tisza István-út burkolásának vállalatba adása tárgyában hozott régebbi határozatának azon részét, amellyel a burkolási munkálatokat 685.157 pengő végösszegben Seibriger Emil budapesti vállalkozónak adta vállalatba, hatályon kívül helyezi és felhatalmazza a törvényhatósági kisgyűlést, hogy a gr. Tisza István-út burkolási munkálatait szabadkézbe adja vállalatba. Seibriger Emil vállalkozó ugyanis, aki korábban ajánlatot tett erre a munkára, a tárgyalások lefolytatására és a szerződés aláírására nem jelentkezett.

csak a legnagyobb küzdelmek és túlfeszített munka árán tudják az üzemet fenntartani úgy, hogy Bazilli Mihály vezérigazgatót teljes elismerés illeti meg. A közüzemi díjak csökkentésére nem lehet remény.

Köteleességmulasztás történt?...

Medvigy Gábor a polgármester felvilágosító kijelentései után is fenntartotta azt az állítását, hogy itt az üzemigazgatóság részéről köteleességmulasztás történt, mert ha a város nem is sürgeti a tartozásokat azokat fizetni kell, vagy legalábbis idejében kell kérni haladékat.

Soós István polgármester ismételt felszólalásában rámutatott arra, hogy nem lehet ma békebeli szemmel nézni a dolgokat. Különben is a belügyminisztérium hozzájárult ehhez a megoldáshoz.

— Kétségbevonom — válaszolt erre Medvigy Gábor —, hogy ez a belügyminisztérium tudtával történt.

A közgyűlés e vita után tudomásul vette a polgármesteri előterjesztést. Sopron város pártfogás végett meg-

küldte határozatát Nagyvárad városának a vidéki szintársulatoknál érezhető darabhiány megszüntetésére vonatkozóan. E határozat szinműrodalom pártoló alap létesítését ajánlja. A közgyűlés kimondotta, hogy a törvényhatóság 500 pengővel hozzájárul ehhez az alaphoz.

Ezután a közgyűlés kimondotta, hogy hatályon kívül helyezi egy régebbi határozatát az állami leánytanoncotthon tervével kapcsolatban, mert ezt a tervet a közoktatásügyi minisztérium nem tette magáévá. Kimondotta továbbá a közgyűlés, hogy az épülő tanoncotthon befejezéséig a Sztaroveszky-utca 40. szám alatti épület további sorsát illetően egyelőre nem kíván dönteni. Ezt az épületet ugyanis, ahol jelenleg az iparostanonciskola működik, el akarták cserélni az állam tulajdonát képező gr. Csáky István-utcai épülettel, ahol most fiú tanoncotthon van, aztán ez utóbbi helyen állami leánytanoncotthon létesítését tervezték.

A közgyűlés ezután több városi állás átszervezése tárgyában döntött. Ennek során kimondotta Tóth Sándor főmérnök állásának — személyhez kötötten — műszaki tanácsosi állásává való átszervezését.

A közgyűlés kimondotta, hogy az Ezredévi Emléktérnek a Mészáros-utca felől a Rimanóczy-utcaig terjedő szakaszát aszfalttal burkoltatja a munka kivételével Szabó Jakab nagyváradai kövezőmestert megbízva.

Tisztviselői lakásokat és családi kertesházakat épített a város a bérpalota helyett

Tudomásul vette a közgyűlés a polgármester azon bejelentését, hogy anyagbeszerzési nehézségek miatt a törvényhatóság eltekint a tervezett bérpalota építésétől, amelynek megvalósítására a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetétől 500.000 pengő kölcsönt szándékoztak felvenni. Elhatározta azonban a közgyűlés, hogy ehelyett az egyre nyomozhatóbb lakásínség enyhítésére a fenti hitelkeretben tisztviselői lakásokat épít és az emeletes sorház-rendszerben felépítendő tisztviselői lakások helyéül a Vitéz-utcai Munkásházhoz csatlakozó ingatlanokat jelöli ki. Ezenkívül feltétlenül szükségesnek mon-

dotta ki a közgyűlés a tisztviselői kislakásokon felül, további kislakások építését. Ezért elhatározta, hogy 600.000 pengő hitel keretén belül családi kertesházakat épít a az építkezés helyéül a 4-es számú állami útnak a Mátyás király-út és a Sorompó-utca által bezárt a Valence-part menti területen megszerzendő ingatlan jelöli ki. Felhatalmazta a közgyűlés a város polgármesterét, hogy 600 ezer pengő, lehetőleg hosszú lejáratú kölcsön ügyében tárgyaljon a pénzintézetekkel a egyben utasította, hogy a kertesházakat részletes tervét és költségvetését haladéktalanul készíttesse el.

Medvigy Gábor felszólalása a közüzemek nyereségének felhasználásáról

A közüzemeknek a város háztartásával szemben fennálló tartozása ügyében tett polgármesteri előterjesztéssel kapcsolatban vita fejlődött ki.

A városi közüzemek a városi háztartási alapnak az 1941. és 1942. évi közüzemi nyereségből a háztartást megillető nyereségrészesedés címen összesen 398.276 pengővel tartoznak. E tartozás rendezésére a polgármester bizottságot küldött ki. E bizottság megállapította, hogy a közüzemek a város háztartását megillető nyereségrészesedést négyévi részletben tudják megfizetni. A polgármester nyilatkozatában tett előterjesztést.

Medvigy Gábor szölt hozzá a kérdéshez:

— Nem értem — mondotta — mi-

ért nem fizette meg az üzemigazgatóság 1941-ben és 1942-ben az esedékes összegeket. Hogy történhetett az, hogy a készpénzben jelentkező nyereséget az üzemigazgatóság más célra használta fel? Megállapítom, hogy ez rendellenesség, sőt mulasztás. Kérem a polgármester urat, hogy a jövőben ez ne történhessék meg. Azonkívül meg kell állapítani, hogy ha a várost két év alatt közel 400.000 pengő nyereségrészesedés illette meg, akkor az üzemek tényleges nyeresége jóval meghaladja ezt az összeget. És ebben az esetben indokolatlan, hogy az üzemek a polgárságot annyira terhelő magas díjakat szedjenek. Ugy látszik az üzemeknél spekulatív szempontok jelentkeznek.

Dr. Soós István polgármester magyarázata

A polgármester válaszában kifejtette, hogy a villamosműveket teljesen elhanyagolt állapotban, elavult berendezésekkel hagyták ránk a románok, úgyannyira, hogy ezt az iparügyi minisztérium kiküldötte is a legnagyobb megdöbbenéssel állapította meg annakidején. Sürgős és nagyarányú beruházásokra volt szükség. Emellett az új szabályzat életbe léptetéseig a közüzemi díjak is rendkívül alacsonyak voltak, sokkal alia-

csenyobbak, mint más városokban. Nyilvánvaló tehát, hogy a közüzemeknek állandó pénzzavarai voltak. Ezért nem sürgette a város, hogy a közüzemek igazgatósága a nyereségrészesedést befizesse. Ami pedig az üzem-díjakat illeti, folytatta a polgármester, ezeknek megállapítása most már nem is esik a város jogkörébe. De egyébként is: a villamosművek különösen fűtőanyagbeszerzési nehézségek és más okok miatt

Újabb kölcsön felvételét engedélyezték a villamosmű beruházásának végrehajtására

A villamosmű bővítési munkatervének előirányzata és hitelkerete kérdésében ismét vita fejlődött ki. A villamosmű minimális munkatervének eredetileg 1.800.000 pengőben előirányzott költsége ugyanis a háborús viszonyok által előidézett áremelkedés és az időközben bekövetkezett új szükségletek folytán 4.730.000 pengőre emelkedett. A polgármester, elfogadásra ajánlja előterjesztésében a közüzemek igazgatóságának azon javaslatát, hogy a közüzemek e célra az OTI-től kölcsönként már felvett egymillió pengőn felül a villamosmű beruházásának végrehajtásához még szükséges 3.500.000 pengőt hosszulejratú kölcsönrel fedezzék, amit ugyancsak az OTI-től vennének fel.

Medvigy Gábor felszólalásában nem mondotta a villamosmű kibővítését feltétlenül szükségesnek, mert ez a kérdés szerinte a tervezett biztrai művek megvalósításával idővel megoldódik és semmi olyan befektetés nem kívánatos, ami e nagy terv kivételének előadását vagy eljöttét idézheti elő.

Egyébként sem tartja helyesnek. — mondotta. — hogy a város közüzemei ily nagy adósságba verjék magukat ma, amikor senki sem tudja, hogy a pénz értéke hogyan fog alakulni.

Ugyanezt a felfogást képviselte Kovács Árpád is, hangsúlyozva a biztrai vízierő-művek tervének jelentőségét.

A polgármester válaszában részletesen ismertette a kérdést és rámutatott a villamosművek kibővítése körül eddig végzett munkára, valamint a további fejlesztés szükségességére.

Hangsúlyozta azt is, hogy az OTI kölcsönöket most osztják szét, úgy, hogy sok halogatni való idő nincs. A közgyűlés hozzájárult a javaslat-

Végül a Hungária vendéglátó üzem bérletének ügyét tárgyalta még a közgyűlés. Petrásovits Árpád, a régi bérlet ugyanis átadta a bérletet egy közkereseti társaságnak. Árpád Árpád úgy vélekedett felszólalásában, hogy ez alkalommal meg kellene újítani a szerződést, hogy a város nagyobb hasznát lássa ennek a bérletnek, amelyet Petrásovits Árpád, — mint értesül — nagy összegért engedte át. A polgármester felvilágosító válasza után a közgyűlés tudomásul vette a bérletátvételét.

A közgyűlés este 7 órakor ért véget.

Holnap lesz a bencés matiné

A Katolikus Akció nagyváradai szervezete február 2-án, pontosan fél 12 órai kezdettel, a Katolikus Kör nagytermében irodalmi matiné rendez, amelynek előadója a Paunohalmi Szemle kiváló szerkesztő gárdája lesz. Az előadás látogatása teljesen díjtalan. Az ünnepség műsora a következő:

1. Megnyitó.
2. Dr. Mihályi Ernő O. S. B.: Szent Benedek üzenete korunkhoz.
3. Dr. Bánhegyi Jób O. S. B.: a 66 éves Harsányi. A költeményeket szavalja: dr. Selmezy János ügyvéd.
4. A Szentorsolyarendi leánynevelő intézet énekszámai.
5. Dr. Vanyó Tihámér O. S. B.: Háború, idegek, lelkiélet.
6. Dr. Rezek S. Román O. S. B.: Szent Ágoston Soliloquiái.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapok at

Miért nem látunk, miért nem hallunk Podmaniczky filmeket?

Miért nem rendez az idén báró Podmaniczky Félix?

A magyar filmnek vannak rajongói, vannak esepülői, mindenesetre a magyar film ott tart már, hogy nemzetközi értelemben is érdekes és számottevő márká és karrierjének útja biztosítva van. Nem egy külföldi filmverseny díjeséretét vagy nagydíját nyerte el magyar film és nem vitás, hogy ezek az eredmények a magyar filmrendezői gárda elsőrangú kvalitásainak köszönhetőek. Véleményünk szerint nem éppen az annyira divatos társadalmi problémákat feszegető filmek arattak döntő sikert, nem a politizáló, nem a társadalombölcseleti filmeknek volt elsődleges erejük hatása, hanem és ez egyáltalán nem jelenti a magyar közönség izlésbeli elcsúszását — igen nagy hatással szaladtak azok a könnyed, kedves vigjátéki filmszűzések, amelyek megelégedtek a lelket vidámitó, a szellemet felfrissítő, izléses és hangulatos témakörben és nem kívántak mást nyújtani, mint filmet, játékot.

A fiatal filmrendezői gárda tagjai közül szinte egysapásra fellépésének pillanatában osztatlanul nagy sikert ért el filmjével a fiatal báró Podmaniczky Félix, aki bár izigvérg magyar levegőjű filmeket tárt a nagyközönség elé, volt benne mindig valami francia könnyedség, elegáns báj, irodalmi csin és művészi kerütség. Igen nagy érdeme Podmaniczky báró rendezésének és filmjének, hogy *soha* nem tévesztette össze a színpadot a filmmel, hogy képei nem színpadszerűek, hanem mindig filmszerűek és festő hatás és hangulatok mindig a film síkjában történnek, nem pedig, mint igen gyakran látjuk, a díszletek életelen légkörében. Filmjeinek a legszükségesebb dialógusok hangzanak el. Soha nincs feleslegesen sok beszéd. A dialógusok pedig mindig izlésesek, irodalmiak, ötletesek egyben karakterizálóak is. Szükségtelen Podmaniczky filmjeit felsorolni.

Mind egyiknek főjellemezője, hogy nem akart mást csinálni, mint jó filmet.

Nem külső hatásokra dolgozott, nem tömegjelenetekkel kívánt operálni, nem a jelmezek hadán volt a hangsúly, nem

fontoskodott, nem nagyképűsködött, de mindig vigyázott a stílusra, a korszerűsége, az irodalmi hangra, és arra, hogy a filmjében mozgó alakok ne papírfigurák legyenek, hanem élő eleven emberek.

Ismételjük, nem bámulatra ragadni kívánta a publikumot, hanem meghatni, lelkét szívet megfogni. Ez a szándék és hozzá a képzelőerő, a jó izlés és nem

Miért nem adnak ki új jegyeket az elvesztett, vagy ellopott élelmiszerjegyek helyett?

A Kuria jogegységi tanácsának döntvénye szerint az élelmiszerjegyek pénzürtéket képviselnek

Amióta Magyarországon is bevezették az élelmiszerjegyrendszert, úgyszólván állandóan napirenden szerepelt az a kérdés, hogy vajon lehet-e kiadni új jegyeket az ellopott, vagy elvesztett élelmiszerjegyek helyett? Eddig is az a gyakorlat alakult ki, hogy az élelmiszerjegyek nem pótolhatók, most pedig, amint a közellátási minisztérium hivatalos lapjában, a Közellátási Értesítőben olvassuk, már kuriai döntést is hoztak az élelmiszerjegyekről, amelyeket pénzürtékekkel bíró tárgynak kell tekinteni, tehát már ezért sem pótolhatók. Ezért a hatóságok a legnagyobb körültekintéssel hívják az ország lakosságát arra, hogy élelmiszerjegyeire mindenki saját érdekében a lehető leg gondosabban ügyeljen, azokat lakásában mindig biztos helyen elzárva tartsa és különösen a bevásárló asszonyok és háztartási alkalmazottak ne tegyék azt vásárlási kosarakba és kabátzsebekbe, ahonnan egyszerűen könnyen ellopják, másképp pedig el is veszíthetik.

Vásárlás közben ne helyezték le a pultra a jegyeket és ne azt figyeljék, hogy a másik vásárló mit kap, vagy mit nem kap, hanem inkább jegyekre

utolsósorban az irodalmi készség és műveltség állították fiatal Podmaniczkyt a közönség érdeklődésének középpontjába. Ép ezért teljesen érthetetlen, hogy most nem hallunk Podmaniczkyról. Nem olvasunk egy jelentést sem arról, hogy készül-e Podmaniczky-film, hogy mikor rendez Podmaniczky és rejtély a magyar publikum előtt, hogy ez a nézők százezrei számára oly kedves és vonzó filmszakember nem szerepel a műsorokon. Csak nem kedvetlenedett el ő, aki filmjeiben a vidámságot, az anynyira szükséges optimizmust és a még szükegebb józólést képviselte mindig? Látni szeretnénk már újra Podmaniczky-filmeket!

V. S.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Rákóczi nótája.
BELVÁROSI: Muki.
CASINO: Egyetlen éjszaka.
KORONA: Fény és árnyék.

zölt döntvénye minden vitát kizáróan megállapította, hogy az élelmiszerjegyeket pénzürtékekkel bíró tárgynak kell tekinteni és hogyha azon kevesek közül azok, akiknek tényleg elvesztett, ellopott vagy más módon megsemmisültek az élelmiszerjegyei és az üzletszerűen üzérkedők miatt rideg elutasításban részesülnek, ne keseregjenek, hanem gondoljanak arra, hogyha valaki elveszt valamit, vagy ellopják pénzét, az se pótolhatja sem a hatóság, sem pedig semmi-féle pénzürtéket.

Ezért tehát mindezeknek tudatában a becsületes és jóhiszemű emberek saját érdekükben éppen olyan nagy gonddal és elővigyázatossággal őrizzék meg élelmiszerjegyeiket, mint egyéb értékeiket.

Pannonhalma a Szabadegyetem csütörtöki előadásán

Lapunk tegnapi számában közöltük, hogy a Szabadegyetem csütörtöki, február 3-i előadását dr. Mihályi Ernő, a Szent István Akadémia tagja és dr. Ványó Tihamér egyetemi m. tanár, a Pannonhalmi Bencés Tanárképző Főiskola tanárai tartják.

Dr. Mihályi Ernő előadásának vázlata: Pannonhalma, a legősibb magyar ház, a magyar kereszténység bölcsője. Vetített képekkel, Episzóppal. Pannonhalma multja minden magyar embert érdekel. Együtt fejlődött a magyar nemzettel. A magyar nemzet fényes korszakai Pannonhalma annáleseihez is arany betűkkel vannak beírva. Az Árpádok díszes korszaka 80 bencés apátságot számlál, mindmeggannyi vallásos, szellemi, anyagi, művészeti gócpont. Román-gót templomaik gazdag felszerelésükkel a hazai művészet legjavát mutatják. Pannonhalma, erőtemplomával, amelyet a nagy Oros apát épített, a tatároknak is ellenáll. A pannonhalmi apát 1514-ben az összes magyar apátságoknak főapátjává lesz. Emelkedésének legnagyobb fokáról zuhan alá a török időkben. De akkor meg mint vár tesz szolgálatot az ómonostor, másfél századon át. A barokk idők hatalmas tetterében, lendületben találják, mikor lecsap rá II. József rideg keze. 1802-ben újra éled, mint tanítórend kapcsolódik bele a nemzet életébe. 150 éves tanító-nevelői munkáját jutalmazta meg a nemzet, mikor itt építette fel az új olasz gimnáziumot és nevelő otthont. — Bemutatóra kerül a monostornak minden műemléke: átmeneti stílus temploma, reneszánsz márvány imaterme, barokk ebéd-lője, palotája, empire könyvtára, modern gimnáziuma és gazdag felszerelése.

Dr. Ványó Tihamér az emberismeret új útjairól tart előadást, melynek vázlatát lapunk mult számában már közöltük.

Tekintettel, hogy a csütörtöki szabadegyetemi előadáson két előadó is szerepel, ezért felkéri a Szabadegyetem vezetősége a hallgatóságot, hogy azon pontosan megjelenni sziveskedjenek. Az előadás a város háza dísztermében délután 5 órakor kezdődik.

Minisztertanácsot tartott a török kormány. Ankara. (MTI.) A kormány tagjai Saradzoglu miniszterelnök elnöklésével hétfőn délután minisztertanácsra gyűltek össze.

Egy kecskeméti diák feltalálta a kimeríthetetlen szárazzelemet

A kecskeméti lapok hasábos cikkeiben emlékeznek meg egy kecskeméti gazdasági iskolai diákról, aki feltalálta a kimeríthetetlen szárazzelemet és ezzel lehetővé tette azt, hogy minden tanyára bevezethessék a villanyvilágítást. A feltaláló ifj. Konkoly Béla, akit szegénye az ipari pályára kényszerített elektrotechnikus inas lett, annak dacára, hogy szeretett volna tanulni. Amikor a szakmájában már meglehetősen előhaladt, arra jött rá, hogy abban tökéletességet csak úgy szerezhethet, ha tovább tanul a saját erejéből. Mintán pedig mint rádióamatőr szépen keresett, beiratkozott a kecskeméti mezőgazdasági középiskolába. Tanult, de a szakmájával sem hagyott fel. A két foglalkozását ez a mintafiataleMBER abban a célkitűzésben egyesítette, amit őt, mint tanyai fiút, a legjobban érdekelt: Hogyan kellene olcsó és tökéletes világitással ellátni a tanyavilágot? Ezen dolgozott és sikerült neki olyan szárazzelemet készíteni, mely alkalmas arra, hogy

5—6 órával világítást adjon a tanyáiban.

A találmányt már szabadalmaztatta. A szabadalmazás megtörténte maga is igazolja a szabadalom életrevalóságát, de a középiskola szaktanárai, akiket a kecskeméti újságírók meghallgattak, úgy nyilatkoztak, hogy a találmány lényege egészen új összetételű elektrolit, melynek segítségével kétszer olyan erősebb áramot nyer, mint amennyi az összes eddigi szárazzelemekből kapható. Nemesak világításhoz, de mindenre felhasználható, könnyen javítható és élet-tartama kiszámíthatatlan. Alkatrészei bárhol megtalálhatók és kimerülés vezérlése nem fenyegeti. Előnyei közé tartozik az is, hogy 3 pólussal rendelkezik, önmagát tölti. Az eddigi elemek bizonyos mértékben regenerálódnak, ez azonban tölti önmagát és póluscserevel csak rövid ideig használható.

A fiatal feltaláló most vállalkozó kereskedő akivel a tömeges előállításra szeretne társulni.

ügyeljenek, mivel a legtöbb panasz a pultra letett élelmiszerjegyek ellopása által történik. Ezenkívül kiskorú gyermekekre sohasem bizzák a bevásárlást, mert ez a könnyelmű eljárás már nagyon sok családnál 3 hónapra át tartó koplalást eredményezett.

Már hosszabb megfigyelés leszűrt gyakorlati alapján megállapították, hogy az élelmiszerjegyek elvesztése, ellopása, vagy bármely módon való megsemmisülése tárgyi bizonyítékokkal úgyszólván sohasem támasztható alá. A visszaélések felderítése ennek folytán alig lehetséges.

Mindezek figyelembevételével ezton is felhívják az ország lakosságát arra, hogy élelmiszerjegyeinek pótlása iránti kérelmükkel sem személyesen, sem pedig írásbeli beadványokkal vagy esetleg protekció igénybevételével ne jelentkezzenek, mivel azokat semmiféleképpen nem veszik figyelembe és csak elutasításra számíthatnak.

"Az élelmiszerjegyet pénzürtékekkel bíró tárgynak kell tekinteni"

Egyébként is a Kuria jogegységi tanácsa az 1943 június 7. és 16. napján tartott ülésén 42. számú büntető döntvényében kimondta, hogy „a hatóság által kibocsátott élelmiszerjegyet és általában jegyet, amely birtokosának arra ad jogot, hogy annak ellenében olyan közszükségleti cikket, amelynek szabad forgalma korlátozva van, a hatóság által megállapított mennyiségben és áron vásárolhasson, a BTK 462. és 463. paragrafusának alkalmazása szempontjából pénzürtékekkel bíró tárgynak kell tekinteni.”

Az indokolásban még kifejti a döntvény, hogy a háború alatt életbelépett közellátási szabályok szerint a közellátásra utalt egyén csak közellátási jegy ellenében jogosult bizonyos kötött forgalmu közszükségleti cikkekből a hatóság által meghatározott mennyiséget hatósági áron vásárolni. A közellátási jegy tehát alkalmas arra, hogy valamely emberi szükséglet kielégítését elősegítse, emlídfogva annak értéke van.

Mint hogy pedig az ellátási jegy ellenében megvásárolható közszükségleti cikkek pénzürtéke van emlídfogva a vásárlási jogot igazoló jegy is pénzben kifejezhető értéket képvisel.

Ebből látható, hogy a Kuria fent kö-

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

A Püspöki Hodos-dombon...

A Püspöki Hodos dombon
 Sok száz éve áll két torony,
 Két elárvult kötestvérek
 Egymásra csak néznek-néznek...
 Kikopott a torony ablak
 A teteje sem hivalgal;
 A templomról a vakolat
 Hullik, mint a parancsolat...
 Nem különbek ők belül sem
 Szinte riad rajtuk a szem,
 De kőpanaszot ki hall ma még
 (Ki előttök csak ügyeleg?...)
 Pedig hogy hív a kis harang
 — Esküvőre giling-palang...
 Ha eljönne az az óra
 Mikor a két téglá árva
 Közlekedne kőfogóra...
 Mert viharban arra várnak
 Egymásra, mikor találják?
 Halljuk meg hát testvéreim
 Harang szavát fogjuk meg im
 Új templomot a toronyhoz
 Emeljünk, míg minket hordoz,
 Püspököknek dráfa röge
 S emlékünk marad örökre.

PAPAI SANDOR

P. RÜSCH ELŐADÁSA A KLOSZ-
BAN. Gyertyaszentelő napján délután
 5 órakor Pray György-utca 5. szám alatt
 a Klosz előadások sorozatában P.
 Rüscht Bertalan tart előadást a zsidó-
 kérdékről. A tárgy érdekességére való
 tekintettel nemcsak a tagokat, hanem
 az érdeklődő közönséget is meghívja a
 részvételre.

HITLER URALOMRAJUTÁSÁNAK
ÖNNEPELESE NAGYVÁRADON. A Ma-
 gyarországi Németek (V. D. U.) helyi
 csoportja bensőséges ünnep keretében
 ülte meg Hitler vezér és kancellár ara-
 ünnepe fényét emelte, hogy azon dr.
 Hlatky Endre főispán és dr. Soós István
 polgármester is megjelentek. A Magyar
 Himnusz hangjait vezették be az ünne-
 pélyt, amely után Otto Fritsch a helyi
 csoport elnöke mondotta el ünnepi be-
 szédét. Szavaltatok és ünnepi dalok el-
 néklésével ért véget az összejövetel.

VÉGLEG RENDEZTÉK A HORVÁT
ÁLLAMFŐI KÉRDÉST. A megalakult
 Horvátország vezetősége s annak elha-
 tározása nyomán a horvát törvényhozó
 parlament is azt az álláspontot fogadta
 el, hogy Horvátország királyság. A ki-
 rályi koronát a Poglavnik egy olasz her-
 cegnek ajánlotta fel. A herceg azonban
 nem lépett a királyi trónra. A további
 események tárgyalanná tették az olasz
 hercegnek a horvát trónra való igé-
 nyét. Ezzel a Poglavnikra szállt az ál-
 lamfői tisztség, amelyet haláláig visel-
 het. A köztársasági államforma az ál-
 lamfőnek haláláig tartó hivatalbanma-
 radásával egyesítve szokatlan megoldás.
 Nemsokára nem egy alkotmánytörvény
 fog megjelenni, amely szabályozni fogja
 a kormány helyzetét az államéletben és
 a népképviselést illetően. A Szabór-
 választással, amelyre az idei évben ke-
 rül előreláthatólag a sor, a horvát ál-
 lam népképviselése is elkezdte működé-

Kisegítő munkaerőt keres a
város a haszonállat összeíráshoz.
 A tavaszi haszonállat összeíráshoz
 Nagyvárad thj. város közigazgatási
 ügyosztálya kb. két heti időtartamra
 kisegítő munkaerőt keres. Akik napi-
 díj fizetése mellett erre a munkára
 vállalkoznak, — jelentkezzenek Te-
 leki-utca 3. szám, I. em. 3. sz. alatt a
 hivatalos órák alatt 24 órán belül.
 Nagyvárad, 1944. január 30. — Dr.
 Kazó Károly s. k. th. tanácsnok.

BUTORT

színeset

MEZEL-161

Háló, kombinált és előszobák.

Konyha újítások

Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)

IDEIGLENES helyettes tanerőt al-
 kalmaz a váradolászti rk. finiscola
 igazgatósága a szabadságot tanerő
 helyébe. Személyes jelentkezés az
 igazgatóságnál, Gömbös Gyula-utca 2.
 délelőtt.

Heves hővizsketésnél és csa-
lán kiütésnél a gyomor és a bél-
traktus reggel felkeléskor egy po-
hár természetes „Ferenc József”
 keserűvízzel feltétlenül kitisztá-
 landó. Kérdezz meg orvosát!

FARSANGI ELŐADÁS. Február 6-án
 vasárnap délután fél 5 órai kezdettel,
 az Orsolya zárda nagytermében vidám
 farsangi előadást rendez a *Szent Agnes*
Dolgozó Leány-Csoport. Érdeklődőket
 szeretettel hívnak és várnak.

Leányvásár

Főszerelői Szeleczky, Sárdy, Latabár, Kiss Manyi, Vaszary, Bilicsi
 Kedden utoljára:
Eg, el, en é szaka Szerdától a CASINO-ban

LAPUNK legközelebbi száma
Gyertyaszentelő Boldogasszony
ünnepé után, csütörtökön a ren-
des időben jelenik meg.

Norvégiában nem mozgósítot-
ták a hadsereget. Osló. (MTI.) A
 Német TI jelenti: Illékes német
 helyen kerekben megcáfolják azt a
 svéd sajtó által terjesztett hírt, hogy
 Norvégiában mozgósították a had-
 sereget.

AZ IMMACULATA INTÉZET UJ
FŐNÖKNŐJE. Az Immaculata Intézet
 Escher Zsófia Filoména nővér szemé-
 lyében új főnöknőt kapott. Az új fő-
 nöknő 1913. óta a szilágysomlyói irga-
 lmas nővérek ottani árvaházát vezette.
 Az első világháború alatt a román betör-
 és elől 70-80 árvájával együtt menekü-
 lnie kellett. Oda visszatérve, a ki-
 fosztott árvaházát újra berendezte.
 Ezenkívül az idők követelményének
 megfelelően sok átalakítást és új épít-
 keztetést valósított meg. A nagyvárad-
 i Intézet nővérei és a nevelés ügy igen ér-
 tékes vezető egyéniséget nyert benne.

Adomány. Özv. Dobozi Mi-
 hályné 5 pengőt adományozott Böszö
 Emilné részére. Adományát rend-
 tetési helyére juttatjuk.

ELEGTETELT VETTEM — MON-
DOTTA A BORBÉLY, MIUTÁN JÓL
HELYBENHAGYTA RÉGI HARAGO-
SÁT. (Nagyvárad) Hétfőn este az Aradi
 úti vámnál összetalálkozott Totorán
 János egyik régi ismerősével. Vala-
 mikor haragban voltak, de Totorán
 még a román világban kiengesztelő-
 dött borbély haragosa irányában,
 miután előzőleg jól megverte. A
 verést a borbély azonban nem felej-
 tette el s a tegnap esti találkozásnál
 hirtelen elhatározással két ököllel
 igyekezett kiegyenlíteni régi tartozá-
 sát. Totorán került ki a verekedésből
 vesztesen s a mentők 5 cm-es fejbőr-
 sérüléssel a halántékán szállították
 kórházba. A verekedő borbélyt a rendő-
 rök szállították el egy másik „házbá”.
 Az ügynek folytatása lesz...

BUTOROKBÓL ma is nagy választék
ARTA butorüzlet, Pannonia épület,
Bethlen István-utca 2.

ÁLKULCSOS BETÖRŐK GARÁZ-
DÁLKODNAK A VÁROSBAN. Nagyvárad.
 Saját tud. Hétfőn délután két
 újabb lopásról tettek jelentést a rend-
 őrségen. *Timpoti Józsefné* Velence-
 part 35. szám alatt lakó bejárónő je-
 lentette, hogy mialatt délelőtt mun-
 káját végezte a városban, bezárt la-
 kását ismeretlen tettes álkulcsal ki-
 nyitotta és ellopta ágyáról 200 pengő
 értékű ágyneműjét. — *Lévai Lajosné*
Gerliczy-u. 16. a. lakosnak d. e. 10 óra-
 kor lakását fosztották ki ismeretlen
 tolvajok. Kára 480 pengő. A rendőrség
 bevezette a nyomozást.

Nagyvárad és Vidéke Ipartes-
tület Faipari Szakosztálya. Az
 Ipartestület Faipari Szakosztálya ér-
 tesíti tagjait, hogy a hivatalos óra
 1944 február 1-től csak délelőtt 9
 órától 1 óráig lesz. Kérjük tehát a
 tagokat, hivatalos ügyeiket csak dél-
 előtt intézzék. Egyben felhívjuk a
 tagok figyelmét, hogy enyvtalvány-
 nyaitak minél előbb váltsák ki, mi-
 vel az enyvtalványok kiadása egybe-
 esett az igénylésekkel. *Elnökség.*

Az Ipartestület Faipari Szak-
osztálya értesíti tagjait, hogy febr.
 hóra anyagigényléseiket febr. 1-
 től 5-ig a szakosztály irodájában beje-
 lenteni szíveskedjenek, a hivatalos
 órák alatt, későbbi jelentkezéseket
 nem veszünk figyelembe. Az igény-
 léseket csak az illetményjegyzék be-
 mutatásával és az Ipartestületnél be-
 jelentett munkakönyvekre veszünk
 fel. *Elnökség.*

Szerdán este értekezletet tar-
tanak a NAC-atléták. Február
 hó 2-án, szerdán délután
 3 órakor a NAC atlétikai szakosztálya
 megbeszélést tart tagjaival. Ezután
 is kéri az atlétákat, hogy az ügy fon-
 tosságára való tekintettel, pontosan
 és teljes létszámban jelenjenek meg.

Felhívás az NSE atlétákhoz
és kosárlabdázókhoz. Az NSE
 vezetősége felhívja az ösz-
 szes atléta és atlétahölgy tagjait, to-
 vábbá a kosárlabdázókat, hogy febr.
 ruár 3-án, csütörtökön este 7 órára
 megbeszélés végett teljes létszámban
 jelenjenek meg az egyesület Kato-
 likus Körben lévő hivatalos helyisé-
 gében.

Most javíttassa, tisztíttassa kerékpárját JAKAB

műszeresnél
 Kossuth-u. ca. 5.
 zippzárjavítás

Feszli Józsefet bizta meg a ke-
reskedelmi miniszter az erdélyi
fürdők felügyeletével. A Magyar
 Tudósító jelenti: *Zsindely Ferenc* ke-
 reskedelmi miniszter, *László*
Cézaminiszteri osztályfőnök, az ide-
 genforgalmi ügyek legfőbb irányító-
 jának előterjesztésére, *Feszli József*
 nyugalmazott századost, a Kékes-
 szálló és a lillafüredi Palota-szálló
 volt igazgatóját az erdélyi fürdők
 szakértőjeként alkalmazta. *Feszli Józ-*
sef, akinek atyja is már a vendég-
 látó ipar jövevű és tekintélyes tagja
 volt, legutóbb a nagyvárad-i Panno-
 nia-szállót vezette. Most, hogy az er-
 délyi fürdők szakértője lett, műkö-
 dési köre kiterjed az összes erdélyi
 fürdőkre. Javaslatot tehet minden
 hiba orvoslására és a hiányok sürgős
 pótlására, különös tekintettel a ven-
 déglátóipari üzemekre.

Kicsinynek bizonyult az an-
gol kommunisták londoni fő-
hadiszállása. Genf. (MTI.) A Né-
 met TI jelenti: Londonból jelentik:
 Az *Evening Standard* közli, hogy az
 angol kommunisták londoni főbadi-
 szállása a Kings Strassen a háború
 folyamán túlkicsinynek bizonyult. A
 kommunisták most a szomszédos há-
 zat is kibérelték és az egész hírvívő
 gépezetüket szélesebb alapokra he-
 lyezték.

PUSZTÍTÓ FÖLDRENGÉST JEL-
ZETT A BUDAPESTI VIZSGÁLÓ IN-
TÉZET. A MTI jelenti: Az országos
 földrengés vizsgáló intézet készülékei
 február 1-én 4 óra 24 perckor pusztító
 erejű földrengést jegyeztek fel 1420
 kilométer távolságból. A földmozgás
 Budapesten egy óra és 5 percig volt
 érezhető. A műszer legnagyobb kitérése
 210 milliméter volt.

MÁV NYUGDIJASOK FIGYELBÉBE
 Felhívom a MÁV nyugdíjasok és özve-
 gyek figyelmét, hogy mindazok, akik
 az 1914-1945. fűtési időnyre tüzelő-
 anyag járandóságukat részlet levonásra
 óhajtják igényelni, folyó hó 18-ig az
 állomási tüzelőanyag nyilvántartó hiva-
 talban a február havi nyugdíj értesítő
 szelvényvel előjegyzés végett jelenkez-
 zenek. Későbbi jelentkezést nem fo-
 gadhatunk el. Nagyvárad, 1944. évi febr.
 ruár 1-én. Az állomástfőnökség.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY. A ma-
 gyar királyi belügyminiszter pályá-
 zatot hirdet a sarkadi II. Rákóczi Fe-
 renc-patikára (jogosítvány értéke
 40.476 P.), a nagyvárad-i Diana-
 patikára (jogosítvány értéke 48.657
 P.) és a nagyvárad-i Órmező-
 szertárra (jogosítvány értéke 53.860
 pengő).

A földművelésügyi miniszter körrendelete

az 1944. évi mezőgazdasági munka végzésének biztosítása ügyében

(Bevezető közlemény.)

5. A R. 3. §-ának 1. bekezdése szerint az, aki az 1943-44. szolgálati évre mint éves gazdasági cseléd, továbbá aki az 1943-44. termelési évre, mint dohánykertész szegődött el, köteles az 1944-45. szolgálati, illetőleg termelési évben is éves gazdasági cselédként, illetőleg dohánykertészként szolgálatot teljesíteni. E rendelkezés megtartásának ellenőrzése érdekében a 2. bekezdés bejelentési kötelezettséget állapít meg a szolgálati szerződésnek egyoldalú felbontására, illetőleg közös megszüntetésére vonatkozóan. A bejelentési kötelezettség természetesen az évközben történt felbontásra, illetőleg megszüntetésre vonatkozóan is fennálló. A bejelentési kötelezettség teljesítése alól nem mentesíti a munkaadót az sem, hogy az éves gazdasági cseléd a R. 1. §-ának 1. bekezdésében, a dohánykertész pedig a 2. §. 2. bekezdésében foglalt rendelkezés alapján mondott fel és máshova elszegődését is igazolta.

Felreértések elkerülése végett hangsúlyozni kívánom, hogy a bejelentések 15 napos határideje nem a szolgálati szerződés tényleges megszüntetését, hanem a felbontásra vonatkozó egyoldalú nyilatkozat (felmondást), illetőleg a megszüntetésre vonatkozó megállapodást követő naptól kezdődik. A R. 1. §-ának 1., valamint a 2. §-ának 2. bekezdése alapján történt szerződésfelbontás esetében pedig a bejelentési határidő azt a napot követőleg kezdődik, amikor a cseléd máshova elszegődését az új gazdától kapott és az új munkahely szerinti illetékes közönségi eljárással által látalmazott bérlevéllel, a dohánykertész pedig annak a közönségnek az eljárással által kiállított tanúsítvánnyal igazolja, amely előtt az új szerződést megkötötték.

A kérdést példákkal megvilágítva, ha a cseléd a szolgálati szerződést január 26-án felmondta és máshova való elszegődését február hó 5-én a bérlevél felmutatásával igazolta, a 15 napos bejelentési határidő február hó 6-án kezdődik és 20-án jár le; ha a cseléd a szolgálati szerződést az 1907:XLV. t. c. 43. vagy 46. §-ában felsorolt valamelyik eset bekövetkezése alapján május 7-én egyhónapos felmondással, illetőleg azonnali hatállyal megszüntette, a bejelentési határidő május 8-án kezdődik és 22-én jár le; ha a felek a szolgálati szerződést közös egyetértéssel április 21-én megszüntették, a bejelentési határidő április 22-én kezdődik és május 6-án jár le; ha a gazda a cselédnek február 1-én felmondott, a bejelentési határidő február 2-án kezdődik és 16-án jár le.

Abban az esetben, ha az egyoldalú vagy kölcsönös szerződés megszüntetés időpontjával a szerződést tényleges megszüntetésének időpontja nem esik egybe, a bejelentésben azt is meg kell említeni, hogy a szolgálati viszony mikor, mely napon szűnik meg. Pl. ha a cseléd a szolgálati szerződés előzetes felmondása után február 20-án igazolta, hogy máshova elszegődött, a gazda a március 6-ig megteendő bejelentésében nemcsak a felmondás érvényessé vált időpontját (azaz február 20-át) köteles feltüntetni, hanem azt is, hogy a felmondás következtében a szolgálati viszony megszüntése március 31-re esik. Vagy pl. ha a felek a szerződést június 15-én, de augusztus 1-én kezdődő hatállyal kölcsönösen

megszüntetik, a bejelentésben mind a két időpontot meg kell említeni.

Az 1944. évi január hó 15. és 31. napja között felmondott dohánykertész-szerződésnek megszüntetésének bejelentésére a határidő legkésőbb 1944. évi február hó 15. napján jár le. Az ilyen szerződés megszüntetését a munkaadó egyidejűleg a m. kir. dohánybevéltőhivatalnak is bejelenteni tartozik.

6. Ugyancsak az elszegődés és szolgálati teljesítés ellenőrzése érdekében a R. 3. §-ának 2. bekezdése a leszerződött új éves gazdasági cseléd, vagy dohánykertész felfogadására vonatkozóan is a félreértések elkerülése végett hangsúlyozom, hogy a bejelentés 15 napos határideje nem a szerződés tényleges megkezdésének napját, hanem a szolgálati szerződés megkötésének napját követő naptól kezdődik. Pl. ha február 14-én felfogadott éves gazdasági cseléd április 1-én lép szolgálatba, a bejelentés határideje február 15-én kezdődik és február 29-én jár le. Abban az esetben, ha a szolgálatba lépés időpontjával a felfogadás időpontja nem esik egybe, a bejelentésben meg kell említeni nemcsak a felfogadás időpontját, hanem azt is, hogy a szolgálatba lépés melyik napra esik. Megjegyzem, hogy a R. 3. §-ának 2. bekezdése szerint a távozó és az újonnan felfogadott munkavállalóra vonatkozó bejelentéseket lehetőleg együttesen kell megtenni.

7. Reámutatok itt arra, hogy a bejelentési kötelezettség teljesítésének elmulasztása a R. 9. §-ának 2. bekezdése szerint kihágás. A pénzbüntetés legmagasabb mértéke az 1928:X t. c. 5. §-ának 2. bekezdése értelmében 200 (kettőszáz) pengő.

A bejelentéseket a vármegyei gazdasági munkaközvetítő hivatal nyilvántartásba köteles foglalni (lásd a R. 3. §. 3. bekezdését). Külön-külön nyilvántartást kell készíteni a gazdasági cselédekről és a dohánykertészekről. A nyilvántartásból törölni kell azoknak a neveit, akik éves gazdasági cselédként, illetőleg dohánykertészként utóbb elszegődtek.

Azokban a vármegyékben, ahol munkaerőhiány mutatkozik, a munkaadók figyelmét ismételtelen fel kell hívni a hatósági gazdasági munkaközvetítés szervezetére.

9. Végül felhívom Cimet, hogy a csatolt minisztériumi rendeletnek, valamint a jelen körrendeletnek a helyben szokásos módon közhírrétételéről haladéktalanul gondoskodjék.

Budapest, 1944 január hó 14.

Olvashatatlan aláírás s. k.

Teleki-utca 3. sz. alatt helyezték el a marhalevel kezelői hivatalt

Értesítem az állattartó gazdákat, hogy a tüzelő anyaggal való takarékoskodás miatt a marhalevel kezelői hivatal 1944. február 1-től március 31-ig Teleki-utca 3. szám, földszinten nyert elhelyezést.

A vásári napokon azonban a marhalevel kezelés ez alatt az idő alatt is az állatvásártéren áll a közönség rendelkezésére.

Nagyvárad, 1944. január 30

Dr. Kazó Károly s. k. th. tanácsnok
m. i. f. állategészségügyi hatóság.

Hatósági árak a piacon

Gyümölcsfélék: (Erős felhozatal.)
1 kgr. alma 1.60—2—3.20—4.50—5 P. 1 kgr. körte 5—6, 1 kgr. gesztenye 3.50—5, 1 kgr. dió hél 28—30 pengő.

Zöldségfélék: (Közepes felhozatal.)
1 kgr. burgonya 28—33 fill., 1 kgr. szárazbab 0.37—1.18, répa 0.40, 1 kgr. borsó 1, 1 kgr. hagyma 0.30, 1 kgr. cékla 0.30—0.50, 1 drb káposzta 0.60—0.80, 1 drb. olasz 1—1.20, 1 kr. petrezselyem 0.51, 1 drb karalábé 0.10—0.40, zeller 0.10—20, kg. 1.50, 1 kg. retek 1.30—1.70, 1 drb torma 0.10—0.40.

Élő állatok: (Közepes felhozatal.)
1 drb. szarvasmarha vágó kg. 2.2, fejős tehén kg. 2.20 drb 900—2000, szopós borjú kg. 2.10, kismalac 86—90, igazló 400—1000, parádéslo 1000—2400.

Tejtermékek: (Semmi felhozatal.)
1 liter tej 0.52, 1 kg. vaj 10.20, juhturó 5.80, tehénturó 1.70, tejfel 2.20, sajt 4.20.

Kenyér: 1 kg. egységes 0.58.
Szárnyasok: (Gyenge felhozatal.)
1 o. csirke kg. 4.40—5, sovány liba 4.80, pulyka 4.20—4.80, hizott ruca 5.10, sovány ruca 4.70, 1 drb tojás 0.24, kg. 4.50.

Húsok: 1 kg. marhahús 5.10, disznó hús 5.—, növendékmarha 5.10, juhhus 4.50, bárányhús 5.10, bivalyhús 4.70, zsiradék 5.60.

RÁDIÓ

SZERDA, FEBRUÁR 2. Budapest I.

- 8.00 Szózat, Reggeli zene.
- 8.45 Hírek.
- 9.00 Szórakoztató zene.
- 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a városmajori plébániatemplomból. Gyertyaszentelési szertartás.
- 11.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Rozsák-teren levő görög katolikus magyar plébániatemplomból.
- 12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 12.30 A Budapesti Hangversenyzenekar
- 13.00 Medvetánc. A verseket elmondja Bodnár Jenő.
- 14.00 Művészlemez.
- 15.00 A hor. Falusi történet előadása.
- 16.55 Hírek.
- 17.00 A rádió hangversenydobogóján.
- 17.50 Honvédek műsora.
- 18.40 Világpolitikai kérdések — vélemények.
- 19.00 Egy régi bál.
- 20.10 Hangképek a jégkorong bajnok-ság döntőjéről.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 3.

- 8.35 Délelőtti muzsika.
- 10.15 Szórakoztató muzsika.
- 11.15 A Folyamterők Fúvószenekara.
- 11.40 Rozsnyay Kálmán elbeszélése.
- 12.10 A Budapesti honvéd őrszázalaj.
- 13.30 Honvédeink üzennek.
- 14.00 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 15.00 Országos Postászenekar.
- 15.30 Szent Margit, Wass Olga dr előadása.
- 15.50 Horváth János cigányzenekara.
- 16.30 Közvetítés a debreceni m. kir. háziasszonyképző iskolából.
- 17.00 Kéj ismeri?
- 17.45 A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
- 18.10 Verdi—Puccini est.
- 20.10 Oláh György előadása.
- 20.30 Mindenből egy keveset.

KIADÓTULAJDONOS:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel: Dr. Pál Árpád
A kiadási felel: Dr. Virág Jeromos
Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi utca 2. szám

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Eladók város közelében több új magánház, beköltözhető több kisebb, nagyobb bérházak és telkek. Özv. Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28—74. 265

Kombináltszoba, konyha, rekamier eladó. Verő asztalos, Kapucinus-u. 11.

SÜRÖSÉN eladó magánházak, bérházak, birtokok, üzletek. Popovics ingatlanközvetítő iroda, Szent János-utca 6. Telefon: 1567. 492

ELADÓ oleosón alom szolma gyengébb minőségű szőnye és melegágyi trágya. Érdeklődők: Kálvin-u., 10. I. 6. délután 1—3 óra között. 489

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindenféle férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313

NAGYVÁRADI GAZDÁK ÉS KISIPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE

mint az Országos Központi Hitelszövetkezt tagja. Gróf Bethlen István-u. 6. 1. Jelzőlog és váltókölcson költségmentesen 5 1/2% kamattal 5 évre kapható. 2. Takarékbetét után 4% kamatot adunk. 3. Heti (piculás) betéttel a legjobban neveljük gyermekeinket takarékoságra. Legkisebb betétét 1 pengő.

KÜLFÖLDI nyelveket beszélők, társalkodónak vagy hasonló munkakört, lehetőleg félnapra vállalkoz. Cim a kiadóban. 498

Állást nyec

GÉPKOCSI-VEZETŐKET keres mentőállomás. Gyakorlattal rendelkezők és motorszerelők előnyben. 499

IRODAI gyakorlattal rendelkező tisztviselőt felvesz mentőállomás. 500

Gyakorlott gépirónó alkalmazást nyerhet. Jelentkezés 1—2 óra közt az Erdélyi Pártirodában, Sal Ferenc-utca 9. sz. 474

Mérnöki iroda keres gépelni és adminisztratív teendőket végző tudó segédként jó fizetéssel. Vörösmarty-utca 16 szám. 487

EGY bilgárkértész, vagy bilgárkértészhez 270 szakmunkást azonnal felveszek. Jelentkezés délelőtti órákban a esendőrszázalaj közéleti irodájában, Nagyvárad, Rulikovszky-ut 5. 494

MEGBIZHATÓ mindenest február hó 15-ére éves bizonyítvánnyal keresek. — Wesselényi M.-utca 22. 495

Garancia képes komoly üzletvezető és kiszolgáló felvétetik, trásbeli ajánlatot Telki-u. 9. Kovács textil. 485

FŐZNI tudó mindenest keresek. Kis gyermek van. Jelentkezni lehet délután 2—4-ig. Dr. Csanády járásbíró, Lakatos-u. 7. sz. 496

CSOMAGOLÓKOT felveszek azonnali belépésre. Jelentkezés reggel 8 órakor, Mussolini-tér 7. 490

SZOPTATÓSDADÁT azonnali belépéssel felveszek kéthónapos kisleányom mellé. Bozsák, Beöthy Ödön-utca 67. Telefon 21—10. 493

Állást keres

IDŐSEBB megbízható nő ajánlkozik egy vagy két személy mellé házimunkára, németül beszél. Cim a kiadóban.

KISZOLGÁLÓNAK vendéglőbe, cukrászdába ajánlkozik fiatal leány. Alapít. u. 2. házimesternél. 497